

GELECEğİ BELİRLEYEN ÖNEMLİ İŞLERE ÖNCELİK VERMEK

İnsan gelecekte kendini görmek istediği hedef ile bugünkü yaşantısı arasındaki yolu yürüyebilmek için hangi becerilere sahip olmalıdır? Neler yapmalıdır?

Yasemin  niversiteyi yeni bitirmiŐ. Güzel bir iş bulmak ve iyi bir evlilik yapmak, mutlu bir anne olmak istiyordu. Babası annesi tel Ő içinde, ‘Bu kız kiminle evlenecek?’ diye düşünür. Oğlan çocuğunu evlendirmek kolay, beğendiğin kızı gidip istiyorsun. Kız çocuğu için Őartlar böyle değil. Dostuna, komŐuna, akrabana, ‘Senin delikanlıyı beğeniyorum. Benim kızı ister misiniz?’ diyemiyorsun. Kızlarının mutlu olmasını her anne baba gibi arzu ediyorlar ve iyi bir insanla karŐılaŐması için dua ediyorlardı. AkŐamları bir araya gelince neler oldu bitti, konuŐuyorlar. Günler bir taraftan akıp gidiyordu.

Yasemin kendisi ile barıŐık, tertipli,  alıŐkan, birazda nazlı, her Őeyi beğenmeyen, kibar bir hanımefendi. Babası, ‘Aman kızım taliplerin olur. Hemen olmaz, beğenmedim deme. Sakın böyle Şeyler söyleme, peŐin karar verme. Taliplin ile bir araya gel konuŐ. Gönlün ısınırsa tekrar buluŐ, yeniden konuŐ. Ama kiminle, ne zaman, nerede konuŐtuđunu bana söyle; buluŐmanızdan sonrada beraber m tala edelim. Evlilik çok ciddi bir müessesedir. Ola ki evlenmeyi d Ő nmediđin bir aday olursa onunla da çok kibar konuŐ, Őimdilik evlenmeyi düŐünmüyorum. Bir müddet çalıŐmam gerekiyor. Vs de.’ Yasemin zaman zaman damat adayları ile buluŐur, konuŐur. Annesi ve babası onun dönüŐünü camda heyecanla beklerler. Eve gelince; ‘Ne oldu?’

Ne konuŐtunuz? Beğendin mi?’ M talaası yapılır. G nl ne yatmamıŐ ise olay o anda kapatılır ve bir daha konuŐulmaz ve kimseye bahsedilmezdi.

Yasemin tek baŐına kaldığında, Allah’ın ona yardım ettiğini, her Őeyin güzel olacağını düŐünerek, on yıl beş yıl sonraki aile hayatını hayal ederdi. Evini, evinin içinde beyaz koltuklarını, bahçesindeki ağaçları, beyinin davranışlarını, sevgiyle bakıŐını, konuŐmalarını, espirilerini, çocuklarının

koşmalarını, kendi davranışlarını, giyinmelerini, tatillerini, iş hayatlarını, komşuları ile ilişkilerini, beyinin ve kendi yakınlarının anne babalarının geliş gidişlerini, yemeklerini, dostluklarını film şeridi gibi güzellikler, içinde hayal ederdi. Bunları gizli tutar. Hayallerine göre evleneceği kişinin özelliklerini tespit eder ve bir kâğıda yazardı. Evlenmek istediği kişinin bu kıstaslara ne derece uyduğunu sürekli kontrol ederdi. Bir gün aradığı ölçütlerde damat adayını bulur. Anne ve babasına heyecanla, duraksamadan, “Hakkı tam benim istediğim karaktere sahip bir insan,” der.

Anne ve babası çok mutludur. İki yıl süren aile içi konuşmalar ve gayretler sonunda kızları mutlu olacağı, seveceği adayı bulmuştur. Aile heyecan içindedir. Damadın anne, babası, dedesi, aile yakınları Yasemin’i isterler. Her iki ailede sevinçlidir. Yasemin evlenir, çocuğu olur, huzurlu, mutlu bir yaşantı içinde hayatını sürdürür.

Günlük işlerin içinde kaybolan insan, geleceğine etki edecek olayları düşünmeli, beş yıl, on yıl sonra kendisinin, ailesinin gelmesi gerekli olan noktayı hesaplamayı, şahsî ve ailevî hedeflerini belirlemeli, ailesini huzurlu, başarılı bir ortama taşıyacak geleceğe ait düşünceleri araştırmalıdır. Bunun için üzerine gelen, hayatın çeşitli sorunlarına karşı panik ve krize yol açmadan, gerekli olan;

- **Önlemleri almalı,**
- **Hazırlıkları yapmalı,**
- **Çareleri üretmeli,**
- **İlişkileri kurmalı,**
- **Fırsatları görebilmeli,**
- **Planlama yeteneklerini geliştirmeli,**
- **Çevresinden gelecek yapıcı eleştirilere açık olmalıdır.**

Gelecekte, gelişmemizi sağlayacak faktörleri tespit edip, onlara öncelik vermeliyiz. Buna ‘Öncelikli İşlere Önem Vermek’ denilmektedir. Ancak bu şekilde doğru pusulayı veya haritayı kullanmış oluruz. Dinamik olmak ve yenilenmek öncelikli işlerdendir.

Geleceği düşünenler, büyük düşünenlerdir. Büyük insanlar, geleceği önceden planlayan, hedef ve amacını tespit etmiş

kişi, aile, toplum, ülke ve dünya tarihine yön veren insanlardır. Önemli işlere öncelik verme alışkanlığı, çözüm odaklı olma ve ilke merkezli olmayı da beraberinde getirmektedir.

6.1. GELECEĞİ BELİRLEYEN ÖNEMLİ İŞLERE ÖNCELİK TANIMA: ¹¹

	ACİL 	ACİL OLMAYAN
ÖNEMLİ 	<u>Etkinlikler</u> Krizler Baskın sorunlar Süresi belli olan projeler	<u>Etkinlikler</u> Önem Üretim yeteneği İlişki kurma Yeni fırsatları görme Planlama, dinlenme
ÖNEMLİ OLMAYAN 	<u>Etkinlikler</u> Araya girmeler Ani gelen telefonlar Bazı mektuplar, telefonlar Toplantılar Öncelikli, baskın sorunlar	<u>Etkinlikler</u> İvır zıvır işler Mektuplar Telefonlar Zamanı boşa harcayanlar Hoş etkinlikler

Geleceği Belirleyen Önemli İşlere Öncelik Tanıma Tablosunun İzahı: Zaman kullanım şeması, dört gözlü pencere şeklinde gösterilir. Pencereyi oluşturan gözlerin üst başlıkları; bekleyemez: acil, hemen yapılması gereken. Bekleyebilen: acil olmayan olarak gösterilir. Yan başlıkları ise önemli ve önemsiz başlıklarıyla belirtilir.

Acil işlere örnekler:

- Telefonun, kapının çalması,
- Birinin kapıdan içeri girerek sizinle konuşmak istemesi,
- Müdürün birdenbire çıkardığı ve acil olarak yapılmasını istediği iş,
- Fiziksel ihtiyaçlar (tuvalet vs.),
- Bir kazanın meydana gelmesi,
- Hastalanma, vb

11- S. R. COVEY, 'Etkili İnsanların 7 Alışkanlığı', Varlık Yayınları, 1996, İstanbul.

Bir faaliyetin önemli olması, meydana getirdiği sonuçla doğrudan orantılıdır. Eğer bir faaliyet bizim temel ilkelerimize, bu ilkeler üzerine kurulu değerlerimize, yaşam felsefemize ilişkin sonuca götürüyorsa, doğal olarak bunun önem derecesi artar.

Önemli işlere öncelik tanıma yönetimi tablosuna dikkatle bir bakalım:

- 1. Kutucuk;** hem önemli hem de acil olayları içerir. Hemen dikkatinizi gerektiren ve önemli sonuçları olan işler bu kutucuğa girer. Buradaki konuları genellikle, 'kriz', 'sorun' gibi sözcüklerle ifade ederiz. Örneğin; ofiste çalışan birinin hastalanması, müdürün yanında çalışan elemanı odasına çağırması vb. gibi...
- 2. Kutucuk;** önemli işlere öncelik verme alanıdır. Gerçekte yapılması gerekli ve fayda sağlayacak konulardır. Çok acilen yapılması gerekmeyen fakat önemli konuları içerir. Bunlar, ilişki geliştirme, temel yaşam ilkelerini keşfetme, ilkeler üzerine kurulu değerleri bulma, kişisel yaşam felsefesi oluşturma, uzun süreli amaçları planlama ve önleyici tedbirler alma gibi faaliyetleri kapsar.
İkinci kutucuğa zaman ayıran kişiler, dengeli olurlar, disiplinleri vardır, denetleme yetenekleri gelişir ve az sayıda krizle karşılaşır. Yönetim biliminde Pareto İlkesi olarak bilinen bir kural vardır; sonuçların yüzde sekseninin, faaliyetlerimizin yüzde yirmisinden kaynaklandığını söyler.
Etkili bir yönetici, üretime önem verdiği kadar, ilişkilere de önem verir.

Örneklesek:

Oğlum Ersin, 15 yıl sonra profesör olmayı arzu ediyordu. Onun için, önemli işlere öncelik vermek, bugünden profesör olması için yapması gerekli işleri yapabilmektir. Bunun için ikinci yabancı dili öğrenmeye başladı. Dergilere, bilim kurumlarına makaleler yazdı. Ayrıca kitap yazma hazırlıklarına baş-

ladı. Çevresini genişletme ve ilişkilerini kuvvetlendirme çalışmalarına başladı. Etrafından sürekli bilgi alarak yeni dostlar ediniyordu. 15 yıl sonra profesör olmak için gerekli olan şeyleri bugünden planlamaya ve yapmaya başlamıştı.

3. Kutucuk; bu kutucukta önemli olmayan fakat acil işler bulunur. Bu işler, kişinin kendi değer ve ilkeleriyle ilgili olmayan, başkalarının beklentileri ve öncelikleri çerçevesinde aciliyet kazanmış işlerdir. Örneğin; kendi göreviniz olmadığı halde katılmak zorunda olduğunuz toplantılar, yazmak ya da cevaplamak zorunda kaldığınız mektuplar bu gruba girer.

4. Kutucuk; bu kutucukta ise önemli ve acil olmayan işler bulunur. Ofisteki kitaplığın düzeltilmesi vs. Bu kutucuğa uygun kişiler zamanlarının büyük bir kısmını sorumsuzca harcarlar.

'Hayır' demesini bilmeyen bir insanın 'evet'inin de bir değeri yoktur.

Her gün yaşamımızda birçok kez, 'Evet' ya da 'Hayır' kararını veririz. Unutmayalım ki, 'Hayır' demesini bilmeyen bir insanın 'Evet'inin de bir değeri yoktur.

: Bu noktada etkili ve başarılı olmamızı önleyen temel eksiklikler şunlardır

1. Öncelik verme yeteneğinin eksikliği,
2. Organize etme yeteneğinin ve isteğinin olmaması,
3. Verilen kararları uygulayacak irade kuvvetinin olmaması.

Günlük yaşantı, kendimize biçtiğimiz bir değerdir. Kendimize verdiğimiz sözlere bağlı kalma, 'özü sözü bir olma' demektir. Yaşantımızda önemli yerlerden birisini de ailemiz işgal eder.

"Ben annemi, babamı çok severim; onlar her şeyden önce gelir.", "Ailem için canım feda olsun.", "Ben çocuklarım için hayatımı veririm.", gibi söylemleri hep duyarız veya söyleriz.

Yaşam tarzlarına baktığımızda; işin, arkadaşların, özel zevklerin önceliği aldığını rahatlıkla görebileceğimiz ortamları her zaman buluruz. Bunun nedeni şudur: Çoğu insan kendisi için neyin en önemli olduğunu tespit edemedikleri için, yaşadıklarıyla yaşamak istedikleri arasında bir boşluk içindedir.

Hayatta her Şey olabilirsiniz; genel mùdùr, vali, rektùr, general vs. Her Őeyin sonu olduğu gibi kariyerimizin de bir sonu vardır. Emekli olunca bütùn bu makam ve memuriyetler biter ve ailenize dùnersiniz. Onun için AİLELERİMİZ bizlerin önceliğidir.

Yeni doğmuş bir bebekle annenin arasındaki özel iliŐkiyi ne sağlayabilir?

Anne babanın çocuğuna vereceklerini, hangi anaokulu verebilir, bir dùŐùnùn. Çocuklara küçük yaŐtan itibaren büyük yatırımlar yapmanın aile ve toplum için inkâr edilemeyecek büyük boyutlarda faydaları vardır.

6.2. BÜYÜK TAŞLARI ÖNCE KOYUN:

Haftalık aile toplantı saatleri ve aile bireyelerine ayrılan teke tek zamanlar, ailenin temel ihtiyaçları ile ilgilenmek, Duygusal Banka Hesabı'nı yükseltmek ve ailede tam bir kùltür yaratmak için hayattır ve verimliliği artırır.

Küçük işler zamanınızı, büyük işler geleceğinizi garanti altına alır.

Peki siz, haftalık aile saati ayırmak ve aile üyelerinizle düzenli, anlamlı teke tek zamanlar geçirmek için zamanınızı nasıl ayarlarsınız ya da nasıl ayarlayacaksınız?

AŐađıdaki gerçek hikâye Northwestern Üniversitesi'nde İŞ İdaresi Yüksek Lisans öğrencileri ile 'Zaman Yönetimi' dersi profesùrù arasında geçer:

Profesör sınıfa girip karşısında duran seçkin öğrencilerine kısa bir süre baktıktan sonra, “Bugün Zaman Yönetimi konusunda deneyle karışık bir sınav yapacağız,” dedi. Kürsüye yürüdü, kürsünün altından kocaman bir kavanoz çıkarttı. Arkadan, kürsünün altından bir düzine yumruk büyüklüğünde taş aldı ve taşları büyük bir dikkatle kavanozun içine yerleştirmeye başladı. Kavanozun daha başka taş almayacağına emin olduktan sonra öğrencilerine döndü ve: “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Öğrenciler hep bir ağızdan: “Doldu,” diye cevapladılar. Profesör: “Öyle mi?” dedi ve kürsünün altına eğilerek bir kova micır çıkarttı. Micır kavanozun ağızından yavaş yavaş döktü. Sonra kavanozu sallayarak micırın taşların arasına yerleşmesini sağladı. Sonra öğrencilerine dönerek bir kez daha: “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Bir öğrenci: “Dolmadı herhalde,” diye cevap verdi. “Doğru,” dedi profesör ve yine kürsünün altına eğilerek, bir kova kum aldı ve yavaş yavaş tüm kum taneleri taşlarla micırın arasına nüfuz edene kadar döktü. Tekrar öğrencilerine döndü ve: “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Tüm sınıftakiler bir ağızdan: “Hayır,” diye bağırdılar. “Güzel,” dedi profesör ve kürsünün altına eğilerek bir sürahi su aldı ve kavanoz ağızına kadar doluncaya dek suyu boşalttı. Sonra öğrencilerine dönerek: “Bu deneyin amacı neydi?” diye sordu. Uyanık bir öğrenci hemen, “Zamanımız ne kadar dolu görünürse görünsün, daha ayırabileceğimiz zamanımız mutlaka vardır,” diye atladı. “Hayır,” dedi profesör. “Bu deneyin esas anlatmak istediği; eğer büyük taşları baştan yerleştirmezsen, küçükler girdikten sonra büyükleri hiçbir zaman kavanozun içine koyamazsın, gerçeğidir.” Öğrenciler şaşkınlık içinde birbirlerine bakarken profesör devam etti: “Nedir hayatınızdaki büyük taşlar? Çocuklarınız, eşiniz, sevdikleriniz, arkadaşlarınız, eğitiminiz, hayâlleriniz, sağlığını, bir eser yaratmak, başkalarına faydalı olmak, onlara bir şey öğretmek !“Büyük taşlarınız belki bunlardan birisi, belki birkaçı, belki hepsi. Buakşam uykuya yatmadan önce iyice düşünün ve sizin büyük taşlarınız hangileridir, iyi karar verin. Bilin ki; büyük taşlarınızı kavanoza ilk olarak yerleştirmezseniz, hiçbir zaman bir daha koyamazsınız; o zaman da ne endinize, ne de çalıştığınız kuruma, ne de ülkenize faydalı olursunuz.

Bu da, iyi bir iş adamı, iyi bir insan olamayacağınızı gösterir”. Profesör, ders bittiği halde konuşmadan oturan öğrencileri sınıfta bırakarak çıktı...

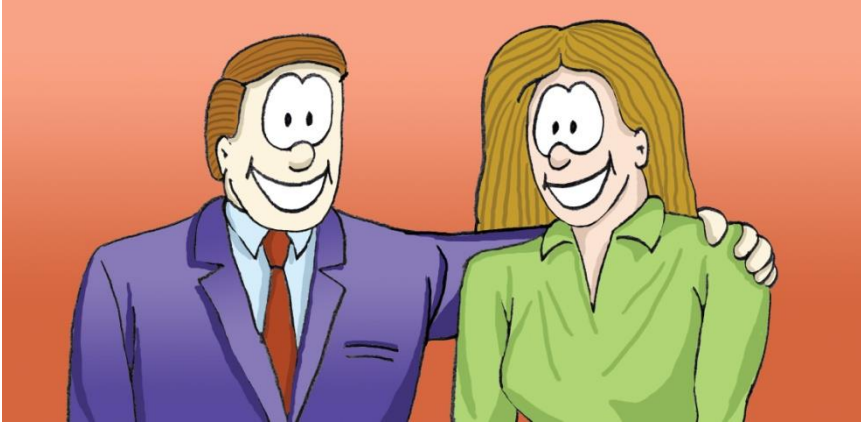

Őimdi, bu kavanozun, önünüzdeki bir hafta olduğunu düşünün. Kavanozun içindeki küçük taşlar, normal olarak yaptığınız şeyler olsun. Büyük taşlar ise, sizin için gerçekten önemli olan aile saatleri, teke tek zamanlar ve diğer şeyler olsun; belki aile misyon ifadesi üzerinde çalışmak, incelemek ya da birlikte eğlenmek gibi. Bu taşların gerçekten yapılması gerektiğini yürekten bildiğiniz ama ajandanıza sığmayan şeyler olduğunu düşünelim.

Bu masanın ardında dururken yapmanız gereken şey, olabildiğince çok sayıda büyük taşı kavanoza sığdırmaktır. Bunun üzerinde çalışmaya başlıyorsunuz. Ama yalnızca bir ya da iki taşı koyabiliyorsunuz. Bunun üzerine onları tekrar geri alıyorsunuz. Bütün büyük taşlara bakıyorsunuz. Ebatlarını inceliyorsunuz. Şekillerine bakıyorsunuz. Başka taşlar seçerseniz, daha çoğunu içeri koyabileceğinizi anlıyorsunuz belki. Yeniden deniyorsunuz. Büyük taşları kavanoza sokana kadar çalışıyor ve tekrar tekrar deniyorsunuz. Ama o kadar. Ne kadar denerseniz deneyin, içeri sokabileceklerinizin hepsi bu.

Ne hissediyorsunuz? Kavanoza bakıyorsunuz. Ağzına kadar dolu ve bütün bu önemli işlerin (aile konuları da dâhil) hiçbirini yapılmamış. Ve her hafta aynı şey. Belki de farklı bir yaklaşımlı düşünmenin zamanı gelmiştir. Kavanozu büyük taşlarla doldurduğunuzda, o zaman küçükleri onların aralarına serpebilirsiniz. Ve hâlâ koyulması gereken kaç tane kaldığına bir bakın! Püf noktası budur: Eğer önce büyük taşları koymazsanız, hepsini koymanız zordur! Anahtar, önce büyük taşları koymaktır.

6.3. İYİ BİR AİLE ALTYAPISI OLUŞTURMAK:

Altyapımıza tesir eden unsurlar;

1. Kültür: Günümüzde televizyon sayesinde yozlaşma bütün hızıyla devam etmektedir. Çocukların izlediği dizi ve filmler sağlıklı aile alt yapısını bozmaya başlamıştır. Çocukların paradigmalarını olumsuz etkilemekte ve *vizyon*'larını değiştirmektedir. Bunun sonucunda çocukların meslek belirlemelerinde bol paralı meslekler (mankenlik, futbolculuk vs.) öne çıkmaktadır. Televizyon, video bağımlılığı, aile içerisinde iletişim kopukluğunun artmasına sebep olmaktadır. Aileler, televizyon seyretmekten kurtulup, sorunlarını veya günlük yaşantılarını paylaşamamaktadırlar.

2. Ekonomi: Ekonomik sıkıntılar nedeni ile bugün aileler arasında başlayan kopuklukların temelinde iyi bir aile kültürünün oluşmaması yatmaktadır. Bu temeldeki aileler tekrar bir çatı altında toplanmaya ve gelirlerini birleştirmeye başlamışlardır. İyi bir aile kültürüne sahip aileler ise, iletişimleri aracılığıyla, önceden almış oldukları tedbirler sayesinde dayanışmalarını artırmışlardır.

3. Kanunlar: Evlilik, yetişkin iki kişi arasında yapılan bir sözleşme, basit bir kontrat haline gelmiştir. Oysa ki evlilik, hafife alınacak bir kurum değildir ve olmamalıdır. Ne var ki, evlilik de, diğer birçok kurumda yaşandığı gibi yozlaşmaya başlamıştır. Ancak bizler için önemli olan AİLEMİZDİR.

4- Aileye zaman ayırmak: Bu zaman;

- Sinemaya, tiyatroya, maa gitmek olabilir.
- Aile bireyleriyle teke tek konuşmak veya gezmek olabilir.
- Varsa sorunları çözme zamanı olabilir.

Bunların sonucunda öncelikler kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Biraz gerilere gidiniz. O günkü aile yapısı veya kültürü ile bugünkü aile yapısı ve kültürü arasındaki fark çok büyüktür. Bugün paradigmalarımızı belirleyen faktörlerin etkileri devamlı bir surette artmaktadır. Burada anne ve babaya çok büyük görevler düşmektedir. Çocuklar bugün anne ve babalarının tavsiyelerine, manev  desteklerine ve tecrübelerine d nden daha çok ihtiyaç duymaktadırlar. Sağlıklı bir ailede var olan özellikler, sizin nasıl bir aile yapısı oluşturmanız gerektiğini ortaya koymaktadır.

Çalışma masanız karışıksa ne yaparsınız? Masadakileri toplar, yerlerine yerleştirir, çalışma masanızda bir tertip, düzen sağlırsınız. Benzer şekilde, hayatınızda on yıl, yirmi yıl sonrasını düşünür, işleri bir düzene sokarsanız, işte o zaman önemli işlere öncelik vermeye başladınız demektir. Aile içi düzen ve bağımlılık önemli ve öncelikli bir iştir.

Geleceki ilgili  ng r lerimize öncelik verme alışkanlığı, öncelikle zihinsel yatırıma dayanır. Temelinde ise, hayalgücü bulunur. Hayalgücü:

- Gözünüzün önüne getirebilmeyi,
- Birikimi sezebilmeyi,
- G zlemlerinizle göremediğiniz şeyi beyninizle yaratabilmeyi,
- Doğru karar verebilmede kendi benzersizliğinizi fark edebilmeyi,
-  lkelerimiz vasıtasıyla doğruyu yanlıştan ayırabilmeyi sağlar.

Ustalık Bedeli

Bir fabrikada imalat hattındaki çok önemli olan ana makinalardan biri arızalanır, fabrikadaki tüm üretim durur. Mevcut teknisyenler makineyi çalıştırmak için çok uğraşırlar; ancak ne yaptılarsa nafile, bir türlü başaramazlar. Sonunda dışarıdan uzman ağırırılar.

Uzman gelip makineyi inceler. Duruma bakar. Sonra çantasından bir eki ıkarrır. Elinde ekile makineye yaklaşır. Makinenin belli bir

noktasına elindeki çekiçle dikkatlice sert bir vuruş yapar. Makine hemen çalışmaya başlar ve hiçbir arıza olmamış gibi devam eder. Fabrika tekrar harekete geçer. Uzman fabrikadan ayrıldıktan iki gùn sonra faturasını gönderir:

'Hizmet bedeli karşılığı 1.000 USD (bin dolar).' Fabrika müdürü bu faturaya çok kızar. Sinirlenir ve bir çekiç darbesi için bin doları çok bulur. Uzmandan ayrıntılı fatura göndermesini ister. Uzmandan bir gùn sonra aşağıdaki ayrıntılı fatura gelir:

Makineye çekiç vurma bedeli 1 \$

Nereye vuracağını bilme bedeli999 \$

6.4. ZAMAN YÖNETİMİ:

Zaman, başı ve sonu olmayan bir süreçtir. Bizler bu süreç içinde doğar, büyür, gelişir ve ölüyoruz. Goethe'nin de dediği gibi, "Bütün dünyada en az olan şey zamandır." Onun için zamanın önemini ve değerini çok iyi bilmeliyiz. Başarımız da, başarısızlığımız da zamanı iyi yönetmemize bağlıdır. Zira zaman en az bulunan kaynaktır. Eğer o doğru yönetilmiyorsa, hiçbir şey yönetilmiş sayılmaz.

Zamanla ilgili şunları bilmeliyiz:

- Zaman herkes için eşittir.
- Zaman uzatılamaz.
- Zaman durdurulamaz.
- Zaman yeniden başlatılamaz.
- Zaman geri getirilemez.
- Zaman biriktirilemez.
- Zaman depolanamaz.
- Zaman çoğaltılamaz.
- Zaman yenilenemez.
- Zaman üretilemez.

Zaman planlamasının bize faydaları şunlardır:

- Kişinin kendini tanımasına yarar.
- Kişinin ileriye dönük düşünce yeteneğini gösterir.
- Yaşamı diğer insanlarla paylaşma düşüncesini geliştirir.
- Kişinin görüş açısını geliştirir ve kişiyi çok yönlü yapar.
- Kişiyi düzenli bilgi toplamaya ve bu bilgileri uygun olarak kullanmaya alıştıırır.
- Kişiye sürekli, dengeli ve ahenkli çalışma düzeni sağlar.

Zaman planlaması ile ilgili ilkelerimiz şunlardır:

- Zayıf ve kuvvetli yönlerimizi değerlendiririz.
- Yaşamdan zevk almak için bizi motive edecek faaliyetleri belirleriz.
- Çok çalışmanın değil, planlı çalışmanın önemli olduğuna inanırız.
- Başarıyı, işe harcanan zamanla değil, elde edilen sonuçla değerlendiririz.
- Boşa harcanan zamanı belirleyip, nedenlerini inceleriz.
- Amacımızı saptarız.
- Amaçlarda başarıya varmak için alt faaliyetler belirleriz.

Zaman tasarrufu yaparken şunları bilmeliyiz:

- Zamanın geri gelmeyeceğini bilirim.
- Yaşamdan ve işlerimden zevk alırım.
- Önemsemediğim iş için vakit ayırırım.
- Daima iyi niyetli hareket ederim.
- Başarisızlıklarıma hayıflanmam.
- Hatalarım için suçluluk kompleksine girerek vakit kaybetmem.
- Her zaman vakit kazandıracak teknikler ararım.
- Alışkanlıklarımı zaman zaman gözden geçiririm.
- Bekleme zamanlarımı boşa harcamam.
- Yeni düşünceler için not defteri taşıırım.
- Uzun ve kısa dönemli planlar yaparım.
- Listemdeki işleri sırasıyla yaparım.
- Kararlarıma güvenirim, tercihlerime sadık kalırım.
- Yalnız tek bir işe dikkatimi toplarım.
- İşlerin başlangıç ve bitiş zamanlarını belirlerim.
- Başkalarının vaktini boşa harcamam.

- Uzmanlık konularına saygı duyarım.
- Delegasyona önem veririm.
- Günlük posta ve telefonlara az zaman ayırırım.
- Her yazıyı bir kez okurum.
- Düzenli masada çalışırım.
- Evrak aramayacak kadar düzenli çalışırım.
- Hafta sonlarında iş düşünmem.
- Bomboş vakit geçirmem.
- Mesai içinde söyleşilere vakit ayırmam.
- “Vaktimi en iyi nasıl harcarım?” sorusunu sık sık yanıtlamaya çalışırım.

Başarılı insanların yaşamları incelendiğinde bu başarıların temelinde öncelikleri iyi bilmek olduğu saptanmıştır. Kuşkusuz çalışkanlık, iyi ilişki kurma yeteneği önemli faktörler olmasına karşın, kişinin önceliklerini belirlemesi daha önemlidir.

O halde öncelikleri ne belirlemektedir?

Öncelikleri, kişinin işini sevmesi, işine karşı inançlı ve tutkulu olması, bu değerleri günlük yaşamına etkili bir şekilde yansıtması ve etkili zaman yöntemini kullanmasıdır. Burada zaman kullanım tekniklerini de iyi kavramak gerekiyor. Zaman kullanımının dört aşaması vardır:

Birinci aşama: Yapılacak işler listesi yani yapılacak işlerin birbiri ardına yazılmasıyla oluşan listedir.

İkinci aşama: Öncelikleri belirleyen sıralama. Bu yöntemi uygulayan kişi belirli ölçülere göre sınıflandırma yapar, yapılacak işler listesinde, uzun ve kısa vadeli olanları ayırır.

Üçüncü aşama: Takvimlemedir. Yapılacak işlerin zaman sırasına konulmasıdır.

Dördüncü aşama: Yaşamımızı yönetmeyi odak aldığımız takdirde ortaya çıkar. Zaman ve ürünlere yönelmek yerine, ilişkilere ve etkili olmaya yöneliktir; kısacası üretim ve tüketim kapasitesi dengesi üzerinde durulur.

6.5. KENDİNİ GELİŐTİRMENİN ADIMLARI:

Zamanı etkili yönetebilmek için öncelikle kalıplaŐmıŐ insan paradigma-sından, geliŐmiŐ insan paradigmasına geçmek gerekir. Bu, zor bir durumdur. GeliŐmiŐ insan paradigmasına geçmiŐ bir insan, aşama aşama kendini ge-liŐtirmeye devam eder. Bunun için de bilinçli olarak Őu adımları atar:

1. Yaşam Rollerinin Tanımı

Yaşam rolleri:

- a) Kişisel roller; iyi insan, hassas bir eŐ, doğayı seven insan, haftada en az bir kitap okuyan kişi gibi rollerdir.
- b) Aile rolleri; ana, baba, eŐ, kardeŐ, dede, torun gibi rollerdir.
- c) İŞ ya da meslekle ilgili roller; müdür, memur, esnaf,  ğretmen, iŐadamı, subay, avukat, Őoför, yazar gibi rollerdir.
- d) Toplumla ilgili roller; iyi komŐu, iyi yurttaŐ, okul aile birliği baŐkanı, dernek  yesi olmak gibi rolleri kapsar.

Zamanı etkili bir Şekilde kullanmak isteyen kişi bu rolleri düşünür ve bunlardan önemli bulduklarıyla bir liste oluŐturur. Böylece kendini ikinci ba-samağa hazırlar.

2. Amaçların Seçimi

Birey seçtiği önemli her rolle ilgili olarak bir haftada başarmak istediği iki ya da üç hedefi yazar. Kişi bu hedefleri yazarken, kişisel yaşam felsefesini de göz önünde bulundurur. Bütün bunları yaparken her hedefin kendi temel değer ve ilkelerine uyup uymadığını göz önünde tutar.

3. Planlama

Bu aşamada, yazdığı hedefleri nasıl bir zaman cetveli içinde gerçekleştirebileceğini düşünür. Her hedefe ne kadar zaman verebileceğini planlar.

4. Günün Akışına Uyum Sağlama

Kişi her günün başında, bir önceki gün içinde yapmış olduğu planlamayı gözden geçirir, gerekli değişiklikleri yapar.

Dünya çapında başarılarla imza atmış, keşifler yapmış, tarihsel süreçte büyük ülkeler yönetmiş, başarılı ve etkili insanların en temel özelliği; zaman yönetimine önem vermeleri, zamana göre, kendilerini iyi yönetmiş olmalarıdır. Unutmayalım ki, kişinin yaşamı düşünün rengine bağlıdır. Charles De Gaulle'ün dediği gibi, “Büyük insanlar olmadan büyük işler başarılamaz. İnsanı büyük yapan, kendi azmi ve sebatıdır.” Ancak zamanı etkili kullanmak koşuluyla tabii.

Yaşamaya zaman ayırın, zaman bunun için yaratılmıştır.

Çalışmaya zaman ayırın, başarının bedeli budur.

Düşünmeye zaman ayırın, iktidarın kaynağı budur. Eğlenmeye zaman ayırın, yaşama sevincinin kaynağı budur. Paylaşmaya zaman ayırın, mutluluğun kaynağı budur.

Hayal kurmaya zaman ayırın, kötü olayları unutmanın kaynağı budur.

Bakmaya zaman ayırın, görmenin kaynağı budur. Sevgiye zaman ayırın, yaşamın kaynağı budur.

Çocuklara zaman ayırın, zevklerin kaynağı budur.

Gülmeye zaman ayırın, ruhun musikisi budur.

Her dinin kendine has bir ahlâkı vardır. İslâmın ahlâkı hâyâdır.
(Hadis)

- Geleceğinizi garanti altına almak istiyorsanız, yatırımlarınızı
- bugünden yapmanız gerekir. (Karl Lessing)
- Zaman öldürmek en pahalı harcamadır. (Honore de Balzac)
- Olaylar, her an ince bir tele bağlıdır. Bilgili insanlar, bu olaylardan faydalanıp, gerekli işleri zamanında yapar.
(Napoleon Bonoparte)
- Ahmaklar geçmişten, akıllılar ise gelecekten söz ederler.
(Napoleon Bonoparte)
- Zaman gibi değerli pırlanta bulunmaz. Alım satımı yoktur. Zengin de fakir de aynı zamanı kullanır. Zenginliğin tasarrufu olur ama, zamanın asla... (Charles Marden)
- Değerli dostum! İhtiyacın karşısında malını ve mülkünü kullan, ama bir saatini bile boşuna harcama, değerini tayin edemezsin.(Charles Marden)
- İnsanı vaktinden önce yıpratana bir şey de tembelliktir. (Hz. Ali)
- Ya bir yol açın, ya bir yol bulun, ya da yoldan çekilin! (Ted Turner)
- Büyük şeyleri başarmak için bilgi ve cesaret gereklidir. (Gracian)
- Bir çivi yüzünden bir nal, bir nal yüzünden bir at, bir at yüzünden de bir atlı, bir atlı yüzünden bir manga, bir manga yüzünden bir tabur, bir tabur yüzünden bir ordu, bir ordu yüzünden bir millet yok olabilir. (Franklin)
- Kendi görüő ve düşüncelerinde olmayanları dost kabul etmeyenler, büyük kayıplara, çeliőkilere, yanılığlara, çatıőmalarasebep olurlar. Alternatif, görünmeyen faklı fırsatları, çok yönlü değerlendirme, istifade etme olanakları kaçırırlar.
- İnsanı büyük yapan kendi azmi ve sebatıdır.

AHİ KÜLTÜRÜNÜ ARAŐTIRMA ve EĞİTİM VAKFI